

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

2013/16675 ★

Cluster Financiën en Administratie
Contactpersoon Erik Jan Aafjes
Doorkiesnummer 023-5676369
Uw brief ---
Ons kenmerk 13.0057793\fb
Bijlage(n) Div.
Onderwerp Technische vragen Jaarstukken 2012

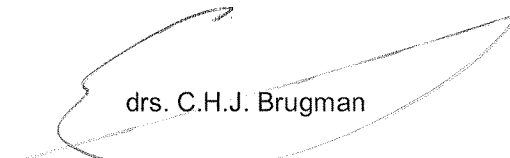
Verzenddatum
- 9 APR. 2013

Geachte heer, mevrouw,

In vervolg op onze brief van woensdag 3 april jl., waarin u het antwoord hebt ontvangen op een technische vraag van de fractie van de PvdA over de jaarstukken ontvangt u hierbij de vijftig antwoorden op de vragen van de fracties van het CDA en Groen Links. Deze vragen waren na de deadline binnengekomen.

We vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. C.H.J. Brugman

drs. Th.L.N. Weterings

Algemeen

GroenLinks

Vraag 1. P9 belastingen en gemeentefonds

Wanneer is er meer zekerheid over het kunnen innen van deze inkomsten?

Waarom is er pas in september 2012 door het College besloten over opleggen precario?

(Bezuinigingsopdracht reeds in 2010 gegeven; dreiging landelijke wetgeving noopte tot spoed tot wel/niet heffen precario)

Antwoord: Namens de beheerder van de elektriciteitsleidingen is een pro forma bezwaarschrift binnengekomen inzake de aanslag 2012. Er is door hen verzocht een nadere termijn te stellen voor het aanvullen van de gronden van bezwaar. Wij houden u op de hoogte van de voortgang van de procedure. Op grond van de bezuinigingsopdracht is reeds over 2011 precario opgelegd aan de beheerder van de gasleidingen via de P&C cyclus. De overige leidingen vergden nader onderzoek en op 25 september 2012 is dus niet besloten over opleggen van precario maar over het opzeggen van privaatrechtelijke overeenkomsten met beheerders van leidingen.

Vraag 2. P10

Kunt u aangeven wat de financiële gevolgen zijn voor de rekening als de uitkomst van de procedure (vóór de vaststelling van de rekening door de raad) bekend wordt, en voor ons negatief uitpakt?

Antwoord: Een mogelijke negatieve uitkomst wordt opgenomen in de jaarrekening 2013. We verwachten geen definitieve uitspraak voor 25 april 2013.

Vraag 3. P12 Financiële structuur

De current ratio is in 2012 gedaald tot onder de 1,50. Moeten we ons nu zorgen gaan maken?

Antwoord: Nee, hier is geen reden toe. Allereerst ligt de current ratio met 1,49 slechts marginaal onder de 1,50. Ten tweede zijn dergelijke ratio's altijd een momentopname. Pas als deze consequent onder de streefwaarde blijven is hier specifieke aandacht voor vereist.

Programma Bestuur

Vraag 4. P21 Beleidsdoel A

Bij lasten wordt gezegd 'het verschil wordt voornamelijk.....personeel': om wat voor bedrag gaat het? En waarom is hiervoor gekozen vanuit Programma 1?

Antwoord: Het grootste gedeelte betreft kosten voor voormalig personeel waar om verschillende redenen een regeling mee is getroffen. Deze kosten zijn niet begroot en worden centraal op programma 1 verantwoord. In het vervolg zullen we dit binnen de bedrijfsvoering opvangen.

Programma Publiekscontact

Vraag 5. P23 Beleidsdoel A

De waardering van klanten voor de website is gedaald naar 6.3. Is daar een verklaring voor te geven?

Antwoord: We kunnen uit deze continue meting niet halen over welk specifiek onderdeel men niet tevreden is: een melding, een afspraak of een product kopen. Hiervoor komt in 2013 een nieuwe feedback tool waarop we gericht kunnen meten en actie ondernemen.

Vraag 6. P24 Verbeteren digitale dienstverlening

Er staat inhoudelijk niks over de geleverde prestaties (ook niet onder het kopje Dienstverlening).

Kan concreet worden aangegeven hoeveel (% van de) producten van de productencatalogus in 2012 digitaal wordt aangeboden en op welk niveau (1 t/m 4, waarvan 1 alleen informatieontsluiting en 4 alles digitaal: ontsluiting, downloaden, uploaden, betalen)?

Antwoord: Onze productencatalogus bestaat uit 182 beschreven producten en diensten waarbinnen 45 e-formulieren beschikbaar zijn. Als wij onszelf vergelijken binnen de benchmark van digitale producten, dan bieden wij 82% tot niveau 4 van digitale producten aan.

Programma Veiligheid

Vraag 7. P31 Beleidsdoel B aantal controle uitgevoerd door milieuinspecteurs

In 2012 zijn 650 controles uitgevoerd. Is dit een optelsom van milieutoets én brandweertoets? En zo ja, wat is de verdeling? Of betreft het hier 650 echte milieucontroles?

Antwoord: Bij een milieucontrole wordt meteen een kleine brandweercontrole (brandweertoets) uitgevoerd. Er zijn dus 650 milieu- en brandweercontroles uitgevoerd. Bij ongeveer 100 controles is de brandweer fysiek mee geweest.

Programma Zorg en welzijn

CDA

Vraag 8. Op pagina 42 noemt u dat u voor mensen met licht regieverlies innovatieve projecten hebt gestart. Kunt u aangeven wat dit voor projecten waren? Hoeveel mensen zijn hiermee bereikt? Wat zijn de resultaten?

Antwoord: De projecten halen diverse doelen dichterbij: het inclusiever maken van algemeen bruikbare voorzieningen voor mensen met beperkingen (BSO+ van OTT en SKH), het beschikbaar stellen van langdurende vormen van ondersteuning zoals bij de thuisadministratie via meer vrijwillige inzet (MeerWaarde), het actiever signaleren en opvangen van ondersteuningsvragen door ervaringsdeskundigen (oudercontactgroepen autisme en Autisme Informatie Centrum bij MEE) of juist professionals (via ketenzorg dementie). Deze projecten houden alle relevante ondersteuning in voor honderden inwoners die kampen met (verwanten met) regieverlies. Over de resultaten wordt in het najaar uitvoerig gerapporteerd.

Vraag 9. Op pagina 42 spreekt u over preventieve huisbezoeken. Kunt u aangeven hoeveel ouderen van 80 jaar of ouder zijn bezocht in 2012?

Antwoord: Er zijn 287 huisbezoeken afgelegd.

GroenLinks

Vraag 10. P45 Beleidsdoel C aantal gezinnen huishoudelijke hulp

Dit aantal is toegenomen naar 2421, een stijging van bijna 15%. Waar ligt dit aan?

Antwoord: Het aantal voor 2011 lag hoger dan is opgenomen in de Jaarstukken. De informatiestructuur die vanaf 2012 wordt gebruikt is accurater. De stijging is nog steeds aanzienlijk, 7%. Daar waar de gemeente Haarlemmermeer te boek staat als jonge gemeente heeft de gemeente ook te maken met vergrijzing. Dit gegeven kenmerkt onze gemeente als a- typisch. Een grote populatie jonge gezinnen (mede dankzij de Vinex wijken) en een groep ouderen die meer en meer een beroep doen op de voorzieningen binnen de gemeente.

Vraag 11. Subsidiering steunpunt huiselijk geweld: welke kosten waren hiermee gemoeid?

Antwoord: Dit project uit 2011 had een uitloop in 2012. De kosten, € 42.332, drukten voornamelijk op 2011. In 2012 is bij de afrekening nog € 2.332 betaald.

CDA

Vraag 12. Op pagina 47 staat dat u aan de Vrijwilligerscentrale Haarlemmermeer een subsidie heeft versterkt voor de makelaarsfunctie maatschappelijke stages. Kunt u aangeven hoeveel stages het betrof? En ook in welke sectoren de stagiaires terecht zijn gekomen?

Antwoord: Het resultaat over 2012 is dat er 292 bemiddelingen zijn gerealiseerd via de MaS vacaturebank. De vrijwilligerscentrale heeft bemiddeld in o.a. de volgende sectoren; zorg, sport, dieren, welzijn, groen, cultuur. Er zijn geen klassikale projecten bemiddeld in 2012.

GroenLinks

Vraag 13. P49: er is een overschrijding van 250.000 euro op de maatschappelijke opvang. Wat is hiervan de reden? Is dit al eerder gemeld?

Antwoord: Via raadsvoorstel 14 juli 2011 en brief 2 oktober 2012 is de raad geïnformeerd over de maatschappelijke opvang. Verzuimd is om een financiële begrotingswijziging op te stellen inzake de kosten van de inrichting. Voor deze kosten was wel dekking binnen de begroting via een bestemmingsreserve. Er was dus per saldo geen sprake van een overschrijding binnen de totale jaarrekening.

Programma Werk en inkomen

Vraag 14. P54 "Inzetten van het participatiebudget...jongeren"

a. Kunt u aangeven wat het totale uitvalpercentage was? Is dat 40% (100% minus 60%)?

b. Staat de genoemde 60% gelijk aan 138 klanten?

Antwoord: a. Ja. 40 % is niet aan een opleiding/baan geholpen. 34% hiervan is daadwerkelijk uitgevallen omdat ze niet of niet voldoende hebben meegewerkt aan een traject, 6% is uitgestroomd naar onbetaald werk/stage of alternatief traject.

b. Nee. Dit aantal staat los van het project Talentpool. Het gaat hier om klanten die via reguliere reïntegratie aanbieders op een leerwerktraject zijn gezet.

Vraag 15. P54 "Het optimaal inzetten...Opleidingscentra"
Is de doelstelling met die 86 jongeren nu gehaald of niet?

Antwoord: Ja.

Vraag 16. P55 "het monitoren....Wij"

Van de 143 worden 46+9+ 21 verantwoord. Wat is er met de resterende 46 gebeurd?

Antwoord: Na onderzoek van de overige dossiers is geconcludeerd dat deze jongeren terecht een uitkering ontvangen. De uitkering is voortgezet.

Vraag 17. P59: Voortgang actieplan jeugdwerkloosheid blijft achter en daarom nogmaals overheveling budget naar 2013. Wat is er toch dat dit maar niet van de grond komt, terwijl het een speerpunt is?

Antwoord: Het plan verloopt op schema, maar er is een doorlooptijd tot en met 2013. Om financieel-technische redenen (nl. het voorkomen van terugbetaling) is het actieplan gefinancierd vanuit het participatiebudget, waardoor de middelen voor het actieplan niet volledig benut zijn. Die middelen hoeven niet terug betaald te worden en schuiven dus door naar volgende jaren.

Programma Jeugd en Onderwijs

CDA

Vraag 18. Op pagina 66 geeft u aan dat er meerdere nieuwe partijen zijn aangesloten bij het CJG. Kunt u aangeven welke partijen dit betrof?

Antwoord: Dat betrof de volgende organisaties:

Triversum

De Blauwe Gans

Humanitas

Kinderfysiotherapie

Stichting Balans

Overigens zijn in 2013 de Bascule en Sportservice inmiddels ook geopend.

Vraag 19. De beoogde opening van het CJG in Floriande (pag. 67) is in (zomer) 2013. Er staat niets over een CJG in Badhoevedorp vermeld. Betekent dit dat deze geschrapt is?

Antwoord: Nee deze is niet geschrapt, CJG Badhoevedorp wordt voorzien in 2015, als onderdeel van de MFA Badhoevedorp.

Vraag 20. Op pagina 67 noemt u de verwijfsindex. Hoeveel partners zijn nu aangesloten en hoeveel verwijzingen waren er in 2012?

Antwoord: Eind 2012 waren 41 organisatiesoorten aangesloten, dat zijn ruim 500 afzonderlijke organisaties. Het gaat daarbij om zowel regionaal werkende jeugdzorginstellingen, als om lokale instellingen/organisaties, zoals gezondheidscentra, huisartsen, scholen en kinder- en peutercentra. Er zijn in 2012 door alle deelnemers ongeveer 12.000 registraties opgevoerd, waarvan 700 in Haarlemmermeer. Dit heeft geleid tot 1863 matches (zorgcoördinaties), waarvan 81 in Haarlemmermeer.

GroenLinks

Vraag 21. P67 eerste zin "Er is een constructieve samenwerking opgezet....WMO"

Waar baseert u deze uitspraak op?

Antwoord: Zoals wordt toegelicht in de tekst is de samenwerking tussen CJG en Wmo zowel op casusniveau als in werkwijze geïntensiveerd. Op casusniveau wordt gezamenlijk opgetrokken rond gezinnen met zowel opvoedingsvragen als problemen rond bijvoorbeeld schulden.

Vraag 22. P67 "CJG in gezondheidscentrum Floriande"

Zijn hieraan (voor 2012) kosten verbonden of vloeien de kosten naar 2013?

Antwoord: Hieraan zijn geen kosten verbonden.

Vraag 23. P71 "Kwaliteitsimpuls"

Worden nu ook budgetten doorgeschoven? En zo ja, moet dat niet via een raadsbesluit?

Antwoord: Er zijn met de Najaarsrapportage budgetten doorgeschoven. Besluiten over voorzieningen is een bevoegdheid van het College. Hierover is besloten met het Huisvestingsprogramma 2013. Over de budgetten is besloten met begroting 2013 en najaarsrapportage 2012.

CDA

Vraag 24. Bij pagina 71 spreekt u over 'Total Cost of Ownership'. Kunt u aangeven wat u in dit verband hiermee bedoelt?

Antwoord: Met de ontwikkeling van functioneel en duurzaam aanbesteden is Total Cost of Ownership (TCO) ook binnen de gebouwde omgeving geïntroduceerd. TCO is een benaderingswijze waarbij alle kosten met het bouwen en gebruik van onroerend goed worden meegenomen. Naast de bouwkosten wordt ook gekeken naar de financiële gevolgen voor bijvoorbeeld energie, schoonmaak en onderhoud. Ook het eventueel opnieuw herbesteden van een gebouw tijdens de levensduur kan in de overwegingen worden meegenomen. Uitgangspunt is dat TCO besparingen oplevert.

GroenLinks

Vraag 25. P73 laatste alinea meldt dat er sprake is van een daling van sinds 2009, maar 'slechts' een daling van 4% t.o.v. 2012. Is de rek qua effectiviteit eruit? M.a.w. moeten we ervan uitgaan dat het aantal niet meer significant verder zal dalen?

Antwoord: Het is te vroeg om te concluderen dat het aantal niet meer significant zal dalen, in algemene zin is het wel zo dat naarmate een groter positief effect is bereikt, het verder vergroten van dat effect moeilijker wordt.

Programma Mobiliteit

Vraag 26. P89 Beleidsdoel A: de registratiegraad van ongevallen is sterk gedaald. Wordt er nagedacht hoe op betrouwbare wijze inzicht te krijgen in aantal ernstige verkeersslachtoffers? Zijn er andere opties om dit te monitoren?

Antwoord: Landelijk wordt gewerkt aan het verbeteren van de registratiegraad. De minister van Veiligheid en Justitie heeft aangegeven de problemen bij de politie aan te pakken. Vanaf 2014 zou de ongevallenregistratie weer betrouwbaar moeten zijn.

Vraag 27. P89 Aantal blackspots

Dat is wel een wonderlijke redenering: omdat het aantal geregistreerde blackspots is sterk afgenomen dus worden de streefwaarden gehalveerd. Welke rationale zit hierachter?

Antwoord: De daling van de registratiegraad met ongeveer 50%. Daardoor daalt het aantal geregistreerde blackspots 'automatisch' met 50%. De oude streefwaarden waren daardoor onrealistisch hoog, zelfs bij een ernstige verslechtering van de verkeersveiligheid zouden we daar met de huidige ongevallenregistratie eenvoudig onder blijven.

Vraag 28. P91 Bromfietsproject

Wat waren de output en outcome van dit project in Haarlemmermeer? Soortgelijke landelijke campagnes hebben weinig positieve resultaten opgeleverd, vormt onze gemeente een positieve uitzondering?

Antwoord: Dat is nog niet bekend, effecten van zo'n project worden pas na meerdere jaren meetbaar. De evaluatie van het bromfietsproject wordt op dit moment opgesteld, daarin worden onder andere de resultaten van de controles weergegeven.

Vraag 29. P95 RIH-krediet ad €3,9 miljoen. Komen al deze kosten ten laste van Rekening 2012? Of alleen de daadwerkelijk gemaakte kosten?

Antwoord: Alleen de daadwerkelijk gemaakte kosten. Het saldo van het krediet blijft binnen de RIH, maar kan wel aangewend worden voor (verdere) uitvoering van de in het kader van dat krediet benoemde projecten.

Programma Ruimtelijke ontwikkelingen

Vraag 30. P99 "Digitaal beschikbaar stellen....Producten"

Betekent dit met het aantal van 49 er een 100% dekkinggraad is voor 2012?

Antwoord: Nee. Twee verschillende zaken worden gecombineerd in deze vraag. Enerzijds de verplichting om plannen digitaal te publiceren. En anderzijds de gebiedsdekkendheid per 1 juli 2013. Deze twee zaken hebben geen verband met elkaar.

Vraag 31. P98 'Actueel maken bestemmingsplannen'

Per 1 juli 2013 moeten alle bestemmingsplannen actueel zijn. Eind 2012 is dit 50%. Wat is de verwachting per 1 juli 2013? Welke (financiële) risico's zijn er?

Antwoord: De verwachting is dat per 1 juli 2013 het gehele grondgebied van Haarlemmermeer belegd is met actuele plannen. Mocht een gebied binnen Haarlemmermeer om onvoorzien redenen niet tijdig actueel zijn, dan betekent dat voor de duur dat er geen actueel plan is, er geen leges geheven mogen worden. Bij de planning van de actualisering is voorrang gegeven aan de gebieden waar de meeste legesinkomsten verwacht worden. Deze gebieden zijn in ieder geval tijdig geactualiseerd.

Programma Wonen

Vraag 32. P107 Beleidsdoel B

Is inmiddels al bekend hoeveel woningen door Ymere zijn toegewezen in 2012?

Antwoord: Het is nog niet precies bekend hoeveel woningen er in 2012 door Ymere zijn toegewezen. Wel is bekend dat er in 2012 in de sociale huursector 503 woningen voor het eerst of opnieuw zijn verhuurd. Op een enkele woning na zijn al deze woningen toegewezen door Ymere.

Programma Kwaliteit fysieke omgeving

Vraag 33. P116 Tabel: aantal meldingen zwerfafval en illegale stort is toegenomen naar 1668.

Is er een verklaring hiervoor, zijn er hotspots aan te wijzen van plekken die gemiddeld vaak als dumpplek worden gebruikt?

Antwoord: Er valt geen verklaring te geven voor de toename van het aantal meldingen.

Er is wel een aantal locaties te noemen waar veelvuldig illegaal gestort wordt. Dit zijn onder meer het centrum van Hoofddorp, het vliegtuigmonument, de eilanden van Floriande en bepaalde locaties in de wijk Overbos te Hoofddorp. Op deze locaties vindt intensiever toezicht plaats door toezichthouders.

Vraag 34. P122 Beleidsdoel C In 2012 is voor € 1 miljoen aan maatregelen uitgevoerd. De rest ad €2,3 miljoen wordt later uitgevoerd. Hoeft er geen budgetoverheveling plaats te vinden via een raadsvoorstel? Of komt alles t.l.v. 2012?

Antwoord: Dit betreft de uitvoering van het waterplan. Dit geld is beschikbaar via een bestemmingsreserve en wordt verantwoord volgens de werkelijke besteding.

Vraag 35. P122 beleidsdoel D verbeterplan Burg. Van Stamplein. Hier geldt dat € 0,6 miljoen in 2013 wordt uitgegeven. Hoeft er geen budgetoverheveling plaatst te vinden via een raadsvoorstel? Of komt alles t.l.v. 2012?

Antwoord: Dit geld is beschikbaar via een bestemmingsreserve en wordt verantwoord volgens de werkelijke besteding.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Vraag 36. P136 Onderdeel E.

Ik kan niet echt chocola van maken hoe de genoemde bedragen zijn te relateren aan de bedragen zoals die zijn terug te vinden in het tabel op p133. Kunt u s.v.p. iets gerichter aangeven hoe dat verschil van 1.558.000 nu is opgebouwd?

Antwoord: Het door u genoemde verschil van € 1.558.000 heeft betrekking op Onderdeel F, niet op Onderdeel E. Dit verschil staat nader gespecificeerd onder 'Mutaties reserves' (p.232).

Paragraaf Dienstverlening

Vraag 37. P140 kwaliteitshandvesten

Kunt u concrete cijfers aanreiken? M.a.w. hoe vaak is de gemeente haar eigen belofte niet nagekomen en wat was de tegenprestatie van de gemeente?

Antwoord: De beloften in het kwaliteitshandvest worden niet in samenhang gemonitord. Wel worden de beloften afzonderlijk per cluster gemonitord. Onder andere klachten, het tijdig verlenen van vergunningen en de wachttijden bij de balies worden in diverse rapportages bewaakt.

Bij het niet tijdig, binnen de wettelijke termijn, afhandelen van een aanvraag kan een beroep worden gedaan op de Wet Dwangsom.

Paragraaf Duurzaamheid

CDA

Vraag 38. Kunt u aangeven (p. 142) wat uit de inventarisatie naar de duurzaamheidsinitiatieven (studenten HvA) naar voren is gekomen? Wat is het doel van de vervolgmodule in 2013 (p.143)

Antwoord: Uit het eerste deel van het project met de HvA is onder andere naar voren gekomen dat het MKB over het algemeen nog niet expliciet bezig is met duurzaamheid. Middels dit project hebben zowel de studenten als de bezochte bedrijven kennis opgedaan en concrete oplossingen onderzocht. Uit de onderzoeken blijkt dat de bedrijven vaak niet weten waar ze (onafhankelijke) informatie kunnen halen maar ook dat ze vaak naar de overheid kijken voor subsidies. Dit soort inzichten gebruiken we om een actieplan op te stellen (samen met NMCH, MKB, ASU GSSC en Rabobank) over hoe deze ondernemers verder te helpen. Dit actieplan zal medio 2013 gereed zijn.

Het doel van de vervolgmodule is om enerzijds op een laagdrempelige manier het MKB geïnteresseerd te krijgen voor duurzaamheid en ze concrete adviezen te geven waar ze mee aan de slag kunnen. Anderzijds zit er een educatieve component in, jongeren worden geïnformeerd en geïnspireerd.

GroenLinks

Vraag 39. P147 Monitor voor duurzaamheid

De monitor is pas gereed voor de zomer van 2013: wat is de reden voor deze vertraging?

Antwoord: De gegevens die gebruikt worden voor de monitor worden gegenereerd uit een diversiteit van bronnen, zoals de gemeentelijke organisatie, het CBS, emissieregistratie, Agentschap NL, de provincie Noord-Holland en de nutsbedrijven. De meeste gegevens komen rond april van het daaropvolgende kalenderjaar beschikbaar. Deze vertraging heeft te maken met het feit dat al deze instanties een kalenderjaar als meting nemen. Deze planning was ook opgenomen in het Uitvoeringsprogramma 2012-2014 (kenmerk 2012.0054014).

Paragraaf Weerstandsvermogen

Vraag 40. P156/157 Tabel verloop van de Algemene Reserves is 2 keer opgenomen!

Antwoord: Dat klopt, dit is per abuis gebeurd. De tweede tabel kunt u negeren.

Vraag 41. P157/158 Totale weerstandscapaciteit is € 196,7 mln. In tabel p157 staat € 191 mln. Wat is juist?

Antwoord: De genoemde totale weerstandscapaciteit bestaat uit de incidentele weerstandscapaciteit van € 191 mln. plus 2,5 maal de structurele weerstandscapaciteit van € 2,3 mln. Dit is zo afgesproken via de nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Risico's (zie ook Grondbeleid p.195 t/m 197)

Vraag 42. P163 Actieve grondexploitatieprojecten. Uit de tekst blijkt dat het MPG 1-1-2013 gereed is.

Wanneer is het MPG1-1-2013 beschikbaar voor de raad? Zijn de cijfers per 1-1-2013 al meegenomen in de jaarstukken?

Antwoord: Het MPG is op 26 maart 2013 in het college besproken en inmiddels naar de raad gezonden. De effecten op de reserve grondzaken en de verliesvoorzieningen voortvloeiend uit het MPG zijn verwerkt in deze jaarstukken.

Vraag 43. In tMPG1-7-2013 worden aantal projecten herzien. Indien dit resulteert in substantiële negatieve resultaten, kan dit dan al aan de raad worden gerapporteerd?

Antwoord: Op dit moment hebben wij nog geen zicht op de precieze gevolgen van herzieningen die voor het tMPG zullen plaatsvinden. De uit het tMPG volgende herzieningen zullen zoals gebruikelijk in het bijbehorende raadsvoorstel worden toegelicht.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

CDA

Vraag 44. Onderaan pagina 166 staat dat voor x mln. opgenomen is in de begroting, waarvan x mln. is besteed. Kunt u aangeven wat er op de "x" moet zijn in beide gevallen? Dit geldt ook voor een aantal bedragen (o.a. brandweerkazernes, kunstwerken en Cultuur) op pagina 167 en 168.

Antwoord: De werkelijke bedragen zijn nu opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Deze paragraaf treft u als bijlage aan.

GroenLinks

Vraag 45. P166 t/m 169: de exacte bedragen ontbreken bij de a t/m n genoemde punten. Graag de exacte bedragen noemen s.v.p. NB wel vragen, maar kan dit te maken hebben met vertrouwelijkheid mbt aanbesteding?)

Antwoord: Zie antwoord op de vorige vraag.

Vraag 46. Gaarne toelichting bij 'alleen noodzakelijke investeringen in het Spectrum, totdat de toekomst zeker is'.

Antwoord: Op dit moment worden mogelijke scenario's onderzocht voor de toekomst van het Spectrum en eventueel buiten gebruik te stellen delen. Tot die tijd wordt alleen noodzakelijk onderhoud gepleegd.

Paragraaf Bedrijfsvoering

CDA

Vraag 47. Op pagina 176 staat dat u gebruikt maakt van het instrument 'Lean'. Is daarvoor gebruik gemaakt van externe expertise? Zo ja, wat heeft dit gekost? Welke onderdelen van de bedrijfsvoering zijn onderdeel van Leantraject geweest?

Antwoord: Wij hebben geen gebruik gemaakt van externe expertise, anders dan het zelf vergaren van expertise door het volgen van een opleiding. De leanprocessen binnen onze bedrijfsvoering betreffen het betalingsproces van crediteuren (wij willen dat alle onbetwiste facturen binnen de gestelde wettelijke termijn worden betaald) en het verbeteren van het proces ter ondersteuning van de in-, door- en uitstroom van (inhuur)personeel.

Paragraaf Verbonden partijen

GroenLinks

Vraag 48. Bij jaarstukken 2010 heeft GL al vragen gesteld bij tijdig beschikbaar stellen van de actuele jaarstukken 'Verbonden partijen'. Waarom is het nog steeds niet mogelijk om bij verbonden partijen zoals De Meerlanden, De Waterwolf, Concensus, AM-groep gebruik te kunnen maken van de informatie voor de gemeentelijke jaarstukken?

Antwoord: Sinds 2010 is het proces van de jaarstukken binnen de gemeente verder versneld. Dit betekent ook dat wij de jaarstukken opstellen op een dermate vroeg moment in het jaar dat het voor veel verbonden partijen niet mogelijk is al de cijfers over het voorgaande jaar gereed te hebben. Binnen de wettelijke kaders en gemaakte afspraken leveren de verbonden partijen hun jaarstukken aan ons aan.

Paragraaf Grondbeleid

CDA

Vraag 49. Kunt u aangeven hoeveel in totaal in 2012 aan bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen (pagina 196) zijn toegevoegd aan de reserve RIH?

Antwoord: In 2012 zijn geen bijdragen toegevoegd aan de reserve RIH.

Jaarrekening

GroenLinks

Vraag 50. P.214/215 Is het nog zinvol om de Bestemmingsreserve 'Reserve Exploitatie winkelcentrum Nieuw-Vennep' in stand te houden? (= reserve tbv mogelijk aanleggen parkeergarage project Nieuwe Kom - 2e fase)

Antwoord: Dit wordt bij de bespreking van het MPG in de raad meegenomen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Een substantieel deel van de begroting heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen, openbaar groen, riolering en openbare verlichting. De onderhoudslasten zijn verspreid over diverse programma's en gebaseerd op de door de raad gemaakte keuze(s) van het onderhoud- en kwaliteitsniveau.

Deze paragraaf gaat in op de staat van onderhoud en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen.

Per soort kapitaalgoed is beschreven:

- het beleidskader waarop het onderhoud van de kapitaalgoederen is gebaseerd,
- het door de raad gewenste kwaliteitsniveau van onderhoud,
- de actuele staat van onderhoud,
- de in de begroting opgenomen onderhoudslasten.

De volgende kapitaalgoederen komen aan de orde:

1. Vastgoed
2. Sportterreinen
3. Openbare speelvoorzieningen
4. Wegen
5. Riolering
6. Openbaar groen
7. Openbare verlichting
8. Watergangen
9. Begraafplaatsen

1. Vastgoed

Wij beheren en onderhouden de gebouwen, de voorzieningen en de gronden zoals hieronder vermeld die duurzaam dan wel tijdelijk zijn welke gemeentelijk eigendom zijn.

Onderhoud

In 2011 is besloten tot invoering van conditiegestuurd onderhoud op basis van NEN2767.

Conditiegestuurd onderhoud betekent dat wat onderhoud nodig heeft om op conditie te blijven, onderhoud krijgt. Het nieuwe onderhoudsbeleid is van toepassing op in beheer zijnde gebouwen. In 2012 is het onderhoud zowel op bouwkundig als op installatietechnisch gebied conditiegericht uitgevoerd.

De Europese aanbesteding van het installatietechnisch onderhoud is succesvol afgerond in de vorm van een prestatiecontract. Met ingang van 1 januari 2013 zal dit onderhoud voor twintigtal gebouwen uitgevoerd worden.

Het gemeentelijk vastgoed bestaat uit:

a) Gebouwen niet voor Openbare dienst

Er zijn 29 gebouwen (brugwachtershuisjes, boerderijen, etc.) in eigendom van de gemeente die voor verschillende toepassingen worden verhuurd. In 2012 is € 173.000 besteed aan onderhoud. De gemeente heeft daarnaast een aantal woningen in haar bezit die worden verhuurd. Het betreft enkele woningen die om strategische of andere bijzondere redenen eigendom van de gemeente zijn.

b) Brandweerkazernes

De gemeente bezit zes brandweerkazernes, die volgens meerjarige onderhoudsplannen worden beheerd. De kazernes zijn in gebruik bij de Veiligheids Regio Kennemerland (VRK) voor het uitvoeren van de brandweertaken. Dit jaar is in Nieuw-Vennep een bestaand bedrijfspand aangekocht waarin de beroepspost Nieuw-Vennep gehuisvest zal worden. Dit pand dient in 2013 verbouwd te worden. De mogelijkheden van de huidige kazerne aan de Kalslagerring zullen in 2013 worden onderzocht. In 2012 is er € 232.000 besteed aan het preventieve, correctieve en planmatig onderhoud.

c) Kunstwerken, beweegbare bruggen en fontein

Het onderhoudsbudget voor vaste kunstwerken en beweegbare bruggen bedraagt in 2012 € 1,1 mln. en is opgenomen in programma 11 waarvan € 1.124.000 is besteed.

In de eerste helft van 2012 is het ontwerp voor de aanlichting van de tuinen en de dekken van de Calatravabridgen afgerond. In de tweede helft van 2012 is het aanbrengen van deze aanlichting gerealiseerd. Het voorbereiden van het coatingherstel en het opstellen van een onderhoudsplan voor de Calatravabridgen hebben we in 2012 afgerond. Het hieruit volgende onderhoudscontract is medio 2012 Europees aanbesteed. De aanbesteding is voor de gemeente gunstig verlopen en het contract is vanaf 1 juli 2012 ingegaan.

Verder is dit jaar begonnen met het vernieuwen dan wel vervangen van de laatste kunstwerken uit de 1e fase van het VOR-programma. In dit kader is de renovatie van het kunstwerk achter het Fort Hoofddorp in het fietspad richting de Paxlaan afgerond evenals de renovatie van de twee bruggen in de Rijnlanderweg ter hoogte van de Geniedijk. Ook hebben we dit jaar de nieuwbouw van de brug van Zwanenburg naar het Sugar City terrein afgerond en is een begin gemaakt met het vervangen van de Meerbrug over de Ringvaart naar Nieuwe Wetering.

Het vervangen van de bruggen bij de kruising Bennebroekerweg en de Hoofdvaart is doorgeschoven naar de 2e fase van de VOR. Vanuit de 2e fase van de VOR zijn enkele projecten naar voren gehaald. Deze projecten zijn eind 2012 al van start gegaan.

De renovatie van de Hillegommerbrug bevindt zich in de ontwerpfase. De daadwerkelijke renovatie zal in 2013 plaats vinden.

Het voorbereiden van de vervanging van de bruggen over de Hoofdvaart en de Vijfhuizen tocht bij de kruising van de Hoofdweg en de Vijfhuizenweg is in een afrondende fase. In overeenstemming met provincie Noord-Holland wordt het project begin 2013 aanbesteed.

Voor het onderhoud aan de fontein is € 56.000 besteed.

d) Cultuur

Het onderhoud van de cultuurgebouwen, zoals Pier-K (Nieuw-Vennep), het oude Raadhuis en het Cultuurgebouw, is de afgelopen jaren in omvang behoorlijk toegenomen. Naast het bouwkundige onderhoud is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de (gebouw gebonden) technische installaties. Daarnaast worden ca. 120 beeldende kunstwerken beheerd. In 2012 is € 679.000 besteed.

e) Sport

De gemeente heeft 3 zwembaden/sportcomplexen, een sporthal en 19 gymzalen in eigendom die in exploitatie zijn gegeven bij Sportfondsen Haarlemmermeer B.V. Door deze exploitant wordt onder regie van de gemeente het dagelijkse onderhoud uitgevoerd. Het planmatig onderhoud wordt door de gemeente uitgevoerd. Met de bouw van het Huis van de Sport worden alleen noodzakelijke investeringen in het Spectrum gedaan worden totdat de toekomst hiervan zeker is. Aan het onderhoud van sportcomplexen is € 671.000 besteed

f) Monumenten

De gemeente bezit een aantal dat de status van gemeentelijk- of rijksmonument heeft. Het betreft enkele (voormalige) boerderijen, enkele woonhuizen, de molen te Hoofddorp met de molenaarswoning, het Oude Raadhuis en (onderdelen van) begraafplaatsen. Daarnaast zijn de Geniedijk en de forten Aalsmeer en Hoofddorp, als onderdeel van de Stelling van Amsterdam, aangemerkt als Provinciaal én Unescomonument. Voor het jaarlijks reguliere onderhoud van de monumenten is € 236.000 besteed in 2012.

g) Recreatiegebieden

Het betreft gebouwen in het Haarlemmermeerse Bos en aan de Recreatieplas Toolenburg. Dit zijn de permanente openbare toiletgebouwen (totaal 7), de grote schuur van de boerderij Mentzhoeve (verhuurd), het Haarlemmermeer Paviljoen (verhuurd) en een boswachterswoning (verhuurd). Voor het onderhoud van deze gebouwen is € 93.000 besteed.

h) Jongerencentra

Met de opening van het jeugdcentrum Floriande (Studio 5) afgelopen zomer beheert de gemeente 5 jongerencentra. Om het onderhoudsniveau te behouden is in 2012 € 32.000 besteed.

i) Wijk- en Dorpsgebouwen (Sociaal Culturele gebouwen)

De ontwikkelingen rond de realisatie van het nieuwe dorps huis Badhoevedorp zijn vertraagd. Het nieuwe dorps huis zal niet eerder dan begin 2014 in gebruik genomen kunnen worden. Daarnaast zijn er voorbereidende stappen genomen om voor de sociaal culturele centra een gedeelte van het huurdersonderhoud, voorheen de verantwoordelijkheid van de gemeente, over te dragen aan de nieuw op te richten beheerstichting. In 2012 is € 268.000 aan onderhoud besteed.

j) Kinderopvang

Er wordt onderhoud gepleegd aan een achttal kinderdagverblijven op het basis onderhoudsniveau. Voor dit onderhoud is in 2012 € 49.000 besteed.

k) Aula's en begraafplaatsen

Aan onderhoud voor aula's en werk- en opslagruimten op begraafplaatsen is € 46.000 besteed

l) Onderwijs

Hieronder vallende het Bijzonder onderwijs, Openbaar onderwijs, Bijzonder speciaal onderwijs en het Openbaar speciaal onderwijs. Met de werkzaamheden voortvloeiend uit de conditiemetingen van 2011 zijn in 2012 de laatste onderhoudsverplichtingen van de gemeente voldaan. Met het tot stand komen van de Verordening Onderwijshuisvesting is het bevoegde gezag verantwoordelijk voor het aanvragen van de onderhoudswerkzaamheden met verzoek tot opname in het huisvestingsprogramma. Voor het onderhoud is € 365.000 besteed.

m) Bibliotheken

De gemeente heeft vijf bibliotheken in gebruik, waarvan vier in eigendom. Voor het onderhoud van deze gebouwen is € 59.000 besteed.

n) Huisvesting Ambtenaren

Dit jaar zijn twee luchtbehandelingskasten van de bouwdelen 4 en 6 vervangen, tevens zijn er voorbereidingen getroffen voor de vervanging van de luchtbehandelingskast van bouwdeel 5. Ook zijn er twee liftinstallaties gerenoveerd. Door het verkrijgen van de definitieve bouwvergunning van bouwdeel 9 (binnentuin) is een aanvang gemaakt met het renoveren van de toiletgroepen. Dit zal in januari 2013 afgerond zijn.

Tevens is de ondergrondse brandstoftank ten behoeve van het noodstroomaggregaat uitwendig en inwendig geïnspecteerd en inmiddels is hiervoor het keuringscertificaat afgegeven. De overige onderhoudswerkzaamheden volgens de MOP zijn met terughoudendheid uitgevoerd. De reden hiervan is dat de verwachting is dat het Raadhuis in 2020 vervangen zou kunnen worden. Daarnaast zijn er twee servicecentra (Floriande en Zwanenburg) gesloten en is de huur opgezegd van de Rietlanden. In 2012 is er € 1.033.000 besteed aan het onderhoud van gebouwen waarin ambtenaren zich huisvesten die in gemeentelijk beheer zijn.

2. Sportterreinen

Het gemeentelijk sportbeleid heeft de afgelopen periode geresulteerd in een breed aanbod van kwantitatief verantwoorde sportvoorzieningen. Het gevolg hiervan is dat het onderhoudsprogramma voor deze sportvoorzieningen de afgelopen jaren is gestegen. Dit onderhoudsprogramma bestaat onder meer uit maaien of vegen, dichten van slidings, rollen, doorspuiten van drains, onkruidbestrijding, repareren van hekwerken en ballenvangers, in stand houden van verhardingen en beplantingen en toezicht op het gebruik.

Het onderhoudsniveau van de sportterreinen is over het algemeen goed te noemen. De afgelopen jaren is de kwaliteit van de trainingsvelden aanzienlijk verbeterd doordat de grasvelden zijn vervangen door kunstgrasvelden die een intensiever gebruik toestaan.

In 2012 hebben we bij SV Overbos een nieuw kunstgrasveld gerealiseerd. Verder zijn aan de sportvelden de gebruikelijke onderhoudswerkzaamheden gedaan.

3. Openbare speel-, sport- en ontmoetingsvoorzieningen

De gemeente heeft circa 650 openbare speel- sport- en ontmoetingsplekken in de buitenruimte voor de Haarlemmermeerse jeugd (tot circa 18 jaar) in beheer. Nu het vervangingsplan zoals genoemd in de nota "spelen, sporten en ontmoeten in de buitenruimte 2009-2013" (bijna) is afgerond, verschuift het zwaartepunt weer naar het in stand houden van de voorzieningen. Gelijktijdig zullen wij aandacht houden voor de veranderende omgeving en nieuwe trends en ontwikkelingen op het gebied van spelen. Daarbij vormt de nota het uitgangspunt, want hierin staat (onder meer) omschreven, hoe vorm zal worden gegeven aan beheer, onderhoud en vervanging.

Het beheer en onderhoud van de twee gemeentelijke recreatiegebieden (het Haarlemmermeerse Bos en de Toolenburgse Plas) is gericht op de duurzame functievervulling van de gebieden voor dagrecreatie inclusief sport en spel en evenementen. Naast het toezicht door de bos-/parkwachters op recreanten en organisatoren van evenementen en activiteiten, vindt regulier onderhoud en beheer plaats van verhardingen, beplantingen, toiletgebouwen en terreinmeubilair. Er wordt daarbij bijzondere aandacht gegeven aan de zwemgelegenheden in de gebieden en aan de hoogwaardige inrichting van de voormalige Floriade tuinen in het Haarlemmermeerse Bos en de bijzondere parkinrichting in de noordrand van de Toolenburgse Plas. Beide stadsparkachtige recreatiegebieden worden elk jaarlijks door ca. 500.000 recreanten bezocht.

Naast het gebruikelijke onderhoud aan de recreatiegebieden is in 2012 in het Haarlemmermeerse Bos een nieuwe speelplaats gerealiseerd en zijn asfaltreparaties uitgevoerd. In recreatiegebied Toolenburg is het zand van de stranden aangevuld en is een deel van de oever voorzien van een betonbeschoeiing.

4. Wegen

Het begrip Wegen omvat de gemeentelijke verharding en de civieltechnische kunstwerken. Wegen is een verzamelnaam voor alle verharding die wordt aangetroffen binnen het wegprofiel: rijbaan, parkeervak, bushalte, fietspad, trottoir, voetpad enz. Kunstwerken zijn onder andere vaste en beweegbare bruggen, viaducten, tunnels, lichte fiets- en voetgangersbruggen en kademuren. Ook gemeentelijke duikers (de verbindingen tussen watergangen) behoren tot de kunstwerken (zie hiervoor onder 1. Vastgoed, sub c).

Verhardingen

Het dagelijks onderhoud aan wegen en kunstwerken wordt bekostigd uit regulier budget.

Vernieuwingen vinden plaats vanuit de nota Vernieuwing Openbare Ruimte (VOR). Hierin is vermeld welke wegen, kunstwerken, verkeersregelininstallaties, openbare verlichting, bomen en groenvoorziening en watergangen vervangen moeten worden om de kwaliteit op het gewenste niveau te brengen en te houden en aan te passen aan het huidige gebruik. In 2012 is voor de tweede fase van de VOR (2012 – 2017) een planning opgesteld. Bij de Voorjaarsrapportage 2012 is voor de meest urgente maatregelen, die in 2013 worden afgerond, budget beschikbaar gesteld.

In 2012 zijn in het kader van het project Vernieuwing Openbare Ruimte de volgende verhardingen vernieuwd:

- de Hoofdweg Westzijde vanaf Abbenes tot aan de Lisserweg en vanaf de N207 tot aan de Zuiderdreef in Nieuw-Vennep.

De vernieuwing van de Hoofdweg Westzijde vanaf de Lisserweg tot aan de N207 wordt in 2014 uitgevoerd, in verband met de verbreding van de N207.

- de Kaagweg in Weteringbrug.
- Leenderbos in Hoofddorp.
- de Spieringweg, tussen de Bennebroekerweg en de Bennebroekerdijk te Zwaanshoek.
- de Spieringweg t.h. v. de Geniedijk (de weg en het dijklichaam zijn verbreed).

Van de volgende projecten is in 2012 de voorbereiding van de vernieuwing van de verharding gestart:

- De Rijnlanderweg tussen de Venneperweg en de Lisserweg
- De Hoofdweg-Westzijde, tussen de Noorderdreef en de Venneperweg
- Turfspoor
- De Kruisweg in Hoofddorp, tussen de Paxlaan en de Hoofdweg
- De Vijfhuizerweg (parallelweg)
- De Friedalaan in Zwanenburg
- De Jan van Gentstraat in Badhoevedorp
- De Molenweg – Ten Pol

De vernieuwing van de zuidelijke aansluiting van de Spieringweg op de N201 is in afwachting van de ontwikkelingen rond de N201 uitgesteld.

5. Riolering

Het beleid voor riolering is vastgelegd in het Gemeentelijk rioleringsplan 2009-2013. (GRP 2009-2013). Er is sprake van een verbreed GRP 2009-2013, waarin alle zorgplichten, te weten afvalwater, hemelwater en grondwater aanbod komen en zijn afgestemd met het Waterplan.

Naast het beheer en onderhoud wordt aandacht besteed aan de verbeteringsmaatregelen, de vervangingen en de werkzaamheden die daarmee verband houden.

De voorbereiding van vervangingswerkzaamheden van kolken, riolering en gemalen is een continu proces. Voorafgaand aan de herinrichting van het kruispunt Kruisweg/ Wilhelminalaan is het riool vervangen. In Zwanenburg is in de Amestelle een lekkend riool vervangen. In combinatie met drainageprojecten vanuit het Waterplan is op diverse plaatsen onderhoud uitgevoerd aan het stelsel, veelal betrof het plaatselijke reparaties en het weer gangbaar maken van kolkaansluitingen. Gemalen aan de Hoofdweg, nabij huisnummer 58, Kruisweg 713 en Schipholweg 303 zijn gerenoveerd.

Voorbereiden van verbeteringsmaatregelen aan de afvalwaterstelsels op basis van conclusies en aanbevelingen van de herberekening van de capaciteit en de vuiluitwerp van het rioolstelsel.

Een groot deel van de rioolstelsels in de hele polder is herberekend op capaciteit en vuiluitworp. Een uitvoeringsprogramma van maatregelen is opgesteld om dit te verbeteren. De maatregelen moeten zowel de berekende wateroverlast tegengaan als de vuiluitworp vanuit de stelsels naar het oppervlaktewater verminderen. Daarnaast zijn er dit jaar relatief veel boomwortels uit riolen verwijderd.

6. Openbaar groen

Op basis van de kwaliteitskeuzes van het Beheerkwaliteitplan zijn overeenkomsten voor het groenonderhoud aanbesteed. De controle op het uitvoeren van deze beeldbestekken vindt iedere vier weken plaats door middel van bestekschouwen. Bij deze schouw wordt gemeten of de afgesproken kwaliteit is gehaald. Naast de bestekschouwen vinden beleidsmetingen en bewonersschouwen plaats. Deze metingen geven inzicht in de integrale beheerkwaliteit van de openbare ruimte en de belevingswaarde van de gebruikers.

Het Beleidsplan Beheer Bomen gaf tot en met 2012 richting aan het onderhoud van de gemeentelijke bomen en particuliere monumentale bomen. In de nieuwe DIOR zijn maatregelen opgenomen of aangescherpt om bomen beter te beschermen en duurzaam in stand te houden (bijv. ontwerpuitgangspunten en standplaatsvoorwaarden). De bomenverordening is een onderdeel geworden van de APV. Het beheer van monumentale en waardevolle bomen is beschreven in de kadernota Monumentale en Waardevolle (toekomst) Bomen. Voor het groen in Badhoevedorp is een beheerplan opgesteld. Voor de wijk Floriande is een beheerplan in voorbereiding. Vanuit VOR 2 zijn in 2012 de eerste werkzaamheden gestart om bomen en beplanting, die aan het einde van de levensduur zijn, te vernieuwen, bijvoorbeeld: de Molenaarslaan en omgeving in Hoofddorp, diverse locaties in Nieuw-Vennep, het Lentepark in Nieuw-Vennep, busbaan in Toolenburg (Hoofddorp) en diverse bermen. Deze werkzaamheden worden voltooid in 2013.

7. Openbare verlichting

Openbare verlichting is een hulpmiddel dat bijdraagt aan een veilige en leefbare openbare ruimte. Het is daarom een beleidsterrein waarbij het van belang is dat de gemeente zelf de sturende rol heeft bij het definiëren van het beleid en het uitvoeren van het beheer en onderhoud. Aan de hand van de kwaliteit zijn prioriteiten benoemd, die vertaald zijn in meerjaren onderhoud- en beheerplannen.

Op 26 april 2012 is de kadernota Duurzame Openbare verlichting (kenmerk 2012/0011763) vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee is een besluit genomen om de komende jaren de openbare verlichting te vervangen door energiezuinige LED-verlichting. Vanuit de nota Vernieuwing Openbare Ruimte (VOR) is in 2012 € 866.500 beschikbaar gesteld voor het vervangen van armaturen, welke aan het einde van hun levensduur zijn, door armaturen voorzien van een dimbare LED-lichtbron. Hierdoor wordt energie bespaard, wordt de CO₂ uitstoot beperkt en verbetert de luchtkwaliteit. In 2012 is gestart met de uitvoering van deze werkzaamheden, welke in 2013 worden afgerond.

8. Watergangen

De gemeente heeft uitsluitend verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van watergangen buiten de bebouwde kom en langs de polderwegen (hoofdwatertgangen, zoals tochten en vaarten worden door het Hoogheemraadschap van Rijnland beheerd), enkele fortgrachten en een enkele vijver binnen stedelijk gebied. De staat van onderhoud van de watergangen is over het algemeen goed. Enkele watergangen moeten gebaggerd worden. In 2012 is een watergang aan de Weteringweg bij Weteringbrug gebaggerd. Met ingang van 2012 is in het kader van de vernieuwing openbare ruimte gestart met vernieuwing van beschoeiing van een aantal watergangen. In 2012 is 238m beschoeiing vernieuwd van de watergang bij de Noppenstraat in Zwaanshoek.

9. Begraafplaatsen

De gemeente bezit vijf gemeentelijke begraafplaatsen. Twee begraafplaatsen liggen in Nieuw-Vennep (de Taxushof en de Lindenhof), twee in Hoofddorp (de Iepenhof en de Wilgenhof) en één in Zwaanshoek (de Meerterpen). De totale oppervlakte van deze begraafplaatsen bedraagt circa 10,5 hectare.

Ten aanzien van het onderhoud op de begraafplaatsen wordt jaarlijks een onderhoudsschema gemaakt. Met ingang van 2011 wordt gewerkt met een meerjaren onderhoudsprogramma. Naast dit onderhoudsschema is de landelijke wetgeving en de Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen 2011 leidend voor het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen.

De waardevolle en historische graven op de gemeentelijke begraafplaatsen zijn vastgesteld. Deze lijst wordt gebruikt om te beoordelen of een graf kan worden geruimd nadat er afstand van is gedaan. Op alle begraafplaatsen (m.u.v. de Wilgenhof) was voldoende nieuwe grafcapaciteit aanwezig om aan de vraag te voldoen. In Nieuw-Vennep zijn ook weer algemene graven beschikbaar gekomen. Op de begraafplaats Meerterpen zijn voorbereidingen getroffen om in 2013 extra beplanting aan te brengen.